

glæder mig, at det er lykkedes at finde en anden Form for § 7 end den, som oprindeligt af den højtærede Minister var foreslaaet, thi den var i Virkeligheden en Formel uden noget Indhold, et Skelet, som man kunde hænge hvilken som helst Dragt paa. Jeg glæder mig over, at de i saa Henseende er sket en Forandring, og jeg skal erkende, at denne Forandring ogsaa er Udtryk for en Imødekommen overfor de Tanker, som paa Skolens Omraade næres indenfor det Parti, paa hvis Vegne jeg her har den Ære at tale.

Jeg skal saa slutte med at sige, at Forslaget jo kommer her, saaledes som jeg for øvrigt allerede har nævnt det, som et Kompromis mellem 3 Partier i det høje Folketing, men vel at mærke, et Kompromis, som i Virkeligheden ikke har løst eller forsøgt at løse et eneste af de Strids-spørgsmaal, som var disse Partier imellem, og jeg maa derfor meget beklage, at det ikke har været muligt under Forhandlingerne i det høje Folketing at faa en frugtbar Forhandling i Stand om Tanker i Forbindelse med dette Lovforslag, som i Ændringsforslags Form har været fremsat af det Parti, paa hvis Vegne jeg her taler. Om det nu er muligt at faa en saadan Forhandling i Stand i dette høje Ting, derom skal jeg paa ingen Maade profetere. Jeg vil haabe, at det vil blive muligt, jeg vil haabe, at man ved Fordragelighed fra alle Sider vil kunne bøje sig saaledes mod hinanden, at et endeligt Resultat i denne Sag kan naas, og dertil vil jeg gerne tilsiige min og mit Partis Bistand i det Udvalg, som jeg ved Slutningen af denne Forhandling skal tillade mig at foreslaa nedsat.

Godskesen: Der er sikkert ogsaa i dette høje Ting en almindelig Erkendelse af, at den højere Skole i Stor-København i den senere Tid har befundet sig under særdeles vanskelige Forhold, og at disse Forhold nu er ved at tilspidse til en Krise. Denne Krise er ganske vist ikke fremkaldt af Staten, men derimod af Københavns Kommune, som har nægtet at fortsætte med det Tilskud, som i de senere Aar har gjort det muligt at opretholde Privatskolen her i København. Men selv om Staten ikke har fremkaldt Krisen, saa maa Staten og Statsmyndighederne dog naturligvis se Situationen i Øjnene, som den er; man maa tage under alvorlig Overvejelse, hvad der kan gøres for at raade Bod paa den alvorlige Situation. Jeg er overbevist om, at man i den Henseende fra alle Sider vil søge at komme hinanden i Møde, at man vil være

villig til at slaa af paa det, man i og for sig selv ansaa for at være det bedste, naar man blot kan opnaa en i alt Fald nogenlunde tilfredsstillende Ordning. Men paa den anden Side maa det dog være mig tilladt at fremhæve, at noget virkelig uforsvarligt kan man ikke lade sig tvinge til at modtage, fordi en anden Part truer med, hvis man ikke gaar ind paa de forelagte Vilkaar, at slaa Spillet over Ende og støde den højere Skole i København ud i et Kaos. Det forekommer mig nu, at det Forslag, der i Dag er kommet til os fra det andet høje Ting, ikke kan siges at være tilfredsstillende. Jeg skal ikke gaa ind paa de mere skole-tekniske Spørgsmaal, og jeg skal heller ikke optage en Drøftelse af de økonomiske Forhold, som ganske vist forekommer mig at trænge til en noget bedre Belysning end den, der hidtil har foreligget, men jeg skal tillade mig at pege paa to Forhold af mere almindelig Betydning og derfor ogsaa af en saadan Art, at de kan overskues og behandles ogsaa af Lægmænd. Jeg sigter herved dels til det offentlige Forhold til Privatskolerne, dels til Ordningen af Skolepengespørgsmaalet i de offentlige Skoler.

Hvad det første Spørgsmaal angaar, følger det af sig selv, at der ikke kan øves nogen direkte Tvang overfor Privatskolen med Hensyn til at indgaa under den paa-tænkte offentlige Ordning; men der bør efter min Mening heller ikke øves indirekte Tvang mod Privatskolerne derved, at man stiller dem i Udsigt, at hvis ikke de gaar med til denne Ordning, vil de blive kvalt økonomisk, ved at man unddrager dem Støtte fra det offentlige Side. Privatskolen har, som allerede den ærede foregaaende Taler (Kragh) har fremhævet, haft sin overmaade store Betydning for Udviklingen af Skolevæsenet her i Landet; mange nye, gode og frugtbringende Tanker er kommet fra Privatskolen. Men dernæst er det et lige saa naturligt som berettiget Krav fra Forældrenes Side, at de faar Adgang til at lade deres Børn undervise i Skoler, som baade tilfredsstillende dem med Hensyn til de Kundskaber, der bibringes Børnene, og særlig, hvor ogsaa de Anskuelser sidder til Højbords, som for Forældrene hører til det mest værdifulde i Livet. Dette er fra Forældrenes Side naturligt og berettiget, og det forekommer mig, at der ikke i mindste Maade er Grund til fra det offentlige Side at se med Misnøje paa Bestræbelser i den Retning fra Forældrene, tværtimod. Og ser man Sagen fra det offentlige Side, særlig med Hensyn til det økonomiske, er Forholdet jo da ogsaa det, at hvis der